

Nr 90.

Av herr **Wolgast**, om viss ändring av grunderna för statsbidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka m. m.

I K. K. av den 4 juni 1937 nr 297 angående statsbidrag till driften för lättskötta sinnessjuka har i § 3 stadgats, att statsbidrag icke må utan medicinalstyrelsens medgivande utgå för större antal vårdplatser än styrelsen fastställt såsom motsvarande normal beläggning, och att statsbidrag icke må utgå för flera vårdplatser än en på varje tusental invånare inom respektive landstings och stads område.

I K. K. av den 4 juni 1937 nr 296 angående statsbidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka stadgas i § 3, mom. 2, att statsbidrag icke sammanlagt må utgå för flera vårdplatser än en på varje tusental invånare inom respektive landstings och stads område.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 206 år 1936 har departementschefen framlagt grunderna för statsbidrags utgående. I samma proposition har anförts sjukvårdskommitténs förslag i fråga om vården av lättskötta sinnessjuka. Kommittén har här anført, att enligt de beräkningar, som legat till grund för den statliga sinnessjukvårdens utbyggande, det skulle i riket finnas ett antal sinnessjuka av omkring 4 promille av folkmängden, varav å statens och de tre största städernas sinnessjukhus skulle beredas vård för 3 promille och det klientel, som skulle omhändertagas å vårdhem till 1 promille.

I överensstämmelse härmed stadgar ock ovan nämnda K. K. att statsbidrag ej må utgå till flera vårdplatser än en på varje tusental invånare. Det torde dock vara tydligt, att ovan nämnda promilletal endast äro approximativa och icke kunna göra anspråk på att angiva det verkliga vårdbehovet inom varje län. Att så icke heller är förhållandet torde framgå av den utredning, som förebragts av en av Blekinge läns landsting tillsatt kommitté. Utredningen kom till stånd efter framställning av direktionen för kommunalförbundet för Blekinge kommunala vårdhem. Utredningen uppdrog åt vårdhemmets läkare, doktor Carlsson, att uppgöra plan över sinnessjukvårdens ordnande inom länet. Av denna plan framgår följande.

Uppgift å antalet sinnessjuka

inom Blekinge län omkring ³¹/₅ 1937.

Å statens sinnessjukhus vårdas	471	patienter
Å kommunala sinnessjukhus vårdas	191	»
	662	»
Å ålderdomshem vårdas	139	»
Å enskilda hem »	113	»
	252	»

Av dessa 252 patienter beräknas 111 behöva vård å sinnessjukhus eller vårdhem.

Inalles skulle således finnas inom länet 914 sinnessjuka personer motsvarande c:a 6 promille.

I fråga om vårdbehovet kunna patienterna uppdelas på nedanstående sätt:

Vård å statens sinnessjukhus:

För närvarande å statens sinnessjukhus	vårdade	471
» » » Blekinge kommunala vårdhem	»	126
» » i enskilda hem o. ålderdomshem	»	50
	Summa	647

Vård å vårdhem för lättskötta sinnessjuka:

För närvarande å kommunalt vårdhem	65
» » i enskilda hem o. ålderdomshem	61
	Summa 126

Vård i hemmen eller å ålderdomshem:

För närvarande i enskilda hem och ålderdomshem, 141.

Antalet sinnessjuka, som behöva anstaltsvård, uppgår således till sammanlagt 5.3 promille. Om man utgår från det tämligen säkra antagandet, att staten under en lång följd av år ej kommer att kunna å statliga sinnessjukhus emottaga större antal än som motsvaras av 3 promille, så återstår likväl ett stort vårdbehov. Det förtjänar framhållas, att gränsen mellan dem, som komma att vårdas å statens hospital och å vårdhem, är och kommer att förbli flytande, varför det vore möjligt att belägga vårdhemmen starkare för att tillfredsställa vårdbehovet.

Om liknande undersökningar företoges inom rikets län, skulle med all sannolikhet framkomma det förhållandet, att antalet vårdbehövande sinnessjuka är större än 4 promille av befolkningen. Det vore under sådana förhållanden lämpligt att icke begränsa statsbidraget till 1 promille av befolkningen, vilket gjorts i ovan nämnda kungl. kungörelser.

På grund av vad sålunda anförts föreslås,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i kungl. kungörelserna av den 4 juni 1937 nr 296 och 297, så att det skulle bero på Kungl. Maj:t att i varje särskilt fall bevilja statsbidrag till ett större antal vårdplatser för lättskötta sinnessjuka än som motsvarar 1 promille av befolkningen inom respektive landstings och stads område.

Stockholm den 19 januari 1938.

T. Wolgast.